

Un nou intrús en la vida quotidiana

Bojos pel fax

L'última moda en el sector de les telecomunicacions és el fax, un aparell que permet comunicacions molt més ràpides que el telèfon i més barates.

Escriure una carta, comprar un segell i un sobre i buscar una bústia on llançar la correspondència requereix una inversió de temps que moltes persones ja no estan disposades a malbaratar. Alçar el telèfon i intentar connectar amb algú requereix, quan no es tracta d'una telefonada familiar, realitzar tres o quatre intents. En aquest últim cas, a més d'una pèrdua de temps, cadascuna de les telefonades en què no s'aconsegueix parlar amb la persona que es busca representa un desemborsament afegit de diners.

Els experts asseguren que cal tenir en compte aquestes dues raons per explicar l'èxit del facsímil, telefax o més popularment fax, un aparell del qual hi ha més de dos milions d'unitats als Estats Units, 200.000 a Itàlia i aproximadament 100.000 a l'estat espanyol.

El boom que ha significat el fax en el sector de les telecomunicacions té altres explicacions: la seua facilitat d'ús i la seua estandarització. Aquesta popularització permet que tots els posseïdors de fax puguin comunicar-se entre ells amb una freqüència de temps de tan sols uns pocs segons.

Sorpren comprovar, però, que la tecnologia del fax és molt antiga i encara bastant primària, ja que els seus antecedents es remunten al 1842. Un escocès, Alexandre Bain, va ser el primer que aconseguí transmetre imatge d'un lloc a un altre. Ho va fer a través d'un programa mecànic de pènduls. Els principis del fax són, en realitat, ben simples: es tracta d'un sistema que transfereix imatges, a distància, de paper a paper, gràcies a un lector òptic que examina cada lletra punt per punt.

Per aquest aparell, una A no és una A, sinó dues barres inclinades i una d'horitzontal. Aquesta particularitat permet al fax

transferir paraules escrites a mà, dibuixos i símbols comercials sempre que dispose de sistemes de comprensió de la imatge.

El fixta-fax, un aparell molt popular als Estats Units que es pot inserir a l'ordinador general, destria, molt millor que el fax, els textos de les imatges. Els fixta-faxs ofereixen també un equipament de programes per a l'enviament de missatges i una llista d'adreces per a retardar la transmissió a hores nocturnes i per a administrar l'arribada de textos.

A més del correu i el telèfon, el fax ha vingut a substituir el tele-text, ja que en les transmissions els errors són molt menors si s'utilitza el primer. També el temps que es triga a efectuar una transmissió per fax és inferior al que necessita el tele-text.

PREUS I MARQUES

Les línies de fax les instal·la a l'estat espanyol la companyia Telefònica. Tot i que una petita connexió amb la línia normal de telèfon permet usar un facsímil, la companyia estatal recomana sempre als seus clients la contractació d'una de nova. La instal·lació d'aquesta línia suplementària costa 15.000 pessetes. Si vostè no vol que la mateixa Telefònica, a través de Telyco, una de les seues filials li connecte el fax, pot triar per a aquesta feina entre un bon grapat de les empreses que operen ja a l'estat espanyol.

Si es decanta per aquesta segona possibilitat, vostè haurà de pagar a Telefònica mensualment 1.220 pessetes en concepte de quota de conservació de línia i 1.000 pessetes més per possibilitar-li el servei.

El mercat del fax se'l reparteixen a l'estat les següents grans firmes: Canon, Panasonic, Sanyo, Ricoh i Fujitsu, que en copen més d'un 70 per cent. Telyco i Olivet-

ti, des de posicions més modestes, tracten també de fer-se un lloc en aquest espai de terminals liberalitzats. L'empresa Telyco, cas de realitzar la instal·lació del seu fax, l'inclourà gratuïtament en una guia de faxes, semblant a la que reparteix anualment Telefònica. Els amants del telefax tenen també una revista, amb seu a Madrid, "La guía del comprador de fax" que proporciona bimensualment les últimes informacions que genera aquesta tecnologia. Al mercat, els preus dels terminals de fax estan en funció les seues prestacions. Se'n poden trobar per 80.000 pessetes i per 500.000. A l'estat es calcula que hi ha en aquests moments 100.000 faxes, un per cada dues-centes persones i es preveu que aquest nombre arribi als 200.000 durant 1990. "Il·legalment -ha assegurat a EL TEMPS el director comercial de Telyco al País Valencià- n'hi ha bastants més, ja que alguns desaprensus es compren un fax i el connecten, de forma fraudulenta, a la seua línia telefònica". Reconeix també que, si bé en un primer moment la majoria d'usuaris del fax eren grans i petites empreses, ara són els membres de les professions liberals els principals interessats a disposar d'un d'aquests aparells".

¿VIOLA EL FAX LA INTIMITAT?.

Hi ha dos termes en el llenguatge dels americans que s'han fet molt populars en els últims anys: el junk-mail, el correu fem, i el junk-fax, el fax-fem. Els dos fan referència als missatges rebuts no desitjats. Un exemple del que els americans anomenen correu-fem són els fulls de publicitat que nosaltres podem trobar perfectament a les nostres bústies informant-nos sobre les últimes oportunitats que té a la venda un supermercat.

¿Hi ha alguna diferència entre el junk-

mail i el junk-fax?. Sí, i és molt important. Del correu-fem te'n pots desfer amb facilitat. Desfer-te del fax-fem et costa diners, ja que la persona que t'envia un missatge no sol·licitat se n'aprofita del teu paper per imprimir els seus missatges. Un paper bastant car perquè és de característiques especials.

Les empreses o persones que es dediquen a enviar fax-fem no només s'aprofiten del teu paper, sinó que a més bloquegen el teu aparell amb els seus faxes, ja que aquests aparells no poden rebre i enviar documents al mateix temps.

Als Estats Units, centenars d'empreses utilitzen els faxes per a enviar missatges publicitaris, i com que, davant d'aquesta situació s'han alçat irades les veus de molts ciutadans indefensos, en estats com ara Connecticut i Maryland l'enviament d'aquests tipus de missatges es penalitza amb multes que van des dos-cents fins als 1.000 dòlars. Aquesta situació, que xoca bastant amb l'argument positivista que

veia en l'ús majoritari d'aquestes tecnologies una més ampla possibilitat de llibertat, ha obligat els americans a redefinir el dret a la intimitat. Els usuaris de fax han vist amb enveja com els propietaris de telèfons han resolt aquesta qüestió amb un petit giny que identifica les trucades. Aquest giny funciona de la següent manera: Vostè sent el telèfon, i al mateix temps que comencen a produir-se els primers senyals de comunicació, el número de la persona que li està telefonant apareix en una petita pantalla. Pot fer dues coses, en cas que no vulga contestar, amb no despenjar l'aparell té prou; en cas que vulga saber què li vol dir aquesta persona, amb la qual ara no està disposada a parlar, un aparell addicional li permetrà desviar la telefonada a una mena de contestador automàtic.

En algunes zones de Nova Jersey ha estat repartit gratuïtament l'identificador de trucades telefòniques, que els usuaris han rebut amb entusiasme pel bon resultat que

els ha donat. Llogar aquest aparell costa mensualment 6.5 dòlars, a més d'una quota a la companyia instal·ladora. Comprar-lo costa 80 dòlars. A l'estat de Pensilvània, distintes autoritats s'han mostrat contràries a l'identificador telefònic perquè, segons a aquestes autoritats, es pot donar el cas de persones que, per temor a ser identificades, es neguen a marcar telèfons que els poden ser útils, cas de les línies calentes contra la sida.

Com no podria ser d'una altra manera, al mitificat país de les llibertats, una companyia de comunicacions va resoldre el problema amb una contramesura que permet a la persona que telefona bloquejar l'identificador component un codi abans de marcar el número. D'aquesta manera, a la pantalla identificativa de l'usuari, en lloc d'aparèixer el número de la persona que telefona, apareix la frase trucada privada. Si alceu l'aparell, el problema és ja vostre.

Maria Aguilà